Иван Димитров: Аз смятам, че пациентът не би трябвало да доплаща. В смисъл, в крайна сметка...
Водеща: Има ли опасност от такава ситуация?
Иван Димитров: Никой няма право да го направи. В крайна сметка българският пациент не е заложник на политиката на което и да е правителство. За нас като пациенти няма никакво значение как се казва министър-председателят или как се казва здравният министър или финансовият, в крайна сметка за нас е важно българският пациент да бъде обгрижван качествено и адекватно. Така че в крайна сметка, след като държавата иска и декларира непрекъснато, че здравеопазването, ужким, е приоритет, просто не би трябвало да се стига до такава ситуация по никакъв начин.
Водещ: Доколко има опасност наистина това да стане? В момента ситуацията за какво говори?
Д-р Димитър Петров: В момента проблемът е, че ако не се актуализира бюджетът на касата, за което ние сме дали срок 8 ноември на правителството, защото от него зависи, не от самата каса, касата е принудена да рестриктира средствата към болниците. Те обявиха вече, че ще ги плащат 80% за септември. С този бюджет вероятно за да влязат в него, ако няма актуализация, ще се наложи да ги намалят повече. Всъщност те рестрикциите са доста по-голям процент в някои от болниците. И ако на една болница й се плаща 70, или 60, или 50, или 80 %, тя или трябва да не плати заплатите, или трябва да спре плащания към доставчици, да се блокира. В този смисъл това за мене е абсурдна ситуация. Това не е бюджет на болниците, а това е извършена дейност. Някой извършва някаква дейност по договор и тя на него не му се плаща, плаща му се 70%, или по някаква приумица, може някой да реши и 10% да я плаща. Затова ние ще чакаме, но като крайна мярка ще решим, че е нарушен договорът с НЗОК. Там пише, че касата, пациентът не доплаща, когато НЗОК заплаща цялата стойност на лечението. В случая очевидно тя самата каса обяви, че плаща 80%.
Водеща: Да включим и д-р Ангелов в разговора. Готвят ли се протести лекарски, каква е ситуацията в Александровска болница, вие как ще плащате, ако парите бъдат намалени?
Д-р Костадин Ангелов: Нека да тръгнем от там, че всички ние сме пациенти. И че такова разделяне на пациенти, организации, съюзи, министерства, каси – няма смисъл да се прави. В момента проблемът е следният. Ние имаме реализирана дейност за месец септември и след като тази дейност е реализирана и месецът е минал, касата казва, че ще плати 80% от дейността за този месец. На практика ние сме реализирали разходи, които на практика са невъзстановяеми разходи с 20%.
Водеща: Колко пари са това?
Д-р Костадин Ангелов: За Александровска болница това са 600 хил. за месец септември по-малко. От друга гл.т. идеята на здравеопазването като система е да осигурява сигурност на всички здравноосигурени пациенти и второ, системата да бъде предвидима. Какво ще се случи занапред, ако не се плащат парите на 100% на болниците, няма човек, който да може да предвиди какви ще бъдат последиците. Дали ще има проблеми с оказаната медицинска дейност, ние няма да допуснем, няма да върнем пациент, всеки ще бъде обслужен в болницата. Дали лекарите ще продължат по същия начин да работят, ако не си получат трудовите възнаграждения, няма кой да ви отговори на този въпрос.
Водеща: Въпросът е кой ще плаща тези 20%?
Д-р Димитър Петров: Ами ще ви кажа, когато нещо не се плаща от солидарния фонд, обикновено го плащат две категории лица. Първата категория са лекарите и останалите медицински специалисти, защото това рефлектира върху техните възнаграждения. Ако болницата не си получи приходите или изобщо е недофинансирана пътеката, те поемат част. Втората част са пациентите. Когато това нещо стане, те започват под една или друга форма да

доплащат, да си купуват разни медикаменти, консумативи и т.н. Аз просто се ужасявам от мисълта, че можем да се върнем във времената на 90-те години, когато се купуваха и чаршафи в болниците. Натам вървим.

Водеща: От надзорния съвет поискаха среща с премиера. Знаем, че бюджетът на касата трябва да бъде готов до петък. Поне такива са предварителните разчети. Кои са големите неизвестни, за които искате среща с премиера?

Иван Димитров: НС иска среща освен с премиера и с финансовия министър, и със здравния министър. Самият факт, че искаме спешна среща, настояваме за бърза среща, е достатъчно красноречив какво говори нашето отношение и нашето мнение на надзора. Така че няма смисъл да тълкуваме дадените пера или дадените заболявания и тяхното финансиране, като цяло бюджетът е недофинансиран. Един път завинаги обаче държавата наистина трябва да разбере, че недофинансирането на здравната система води до колапс. В крайна сметка здравето на нацията е от национална сигурност. Тук не става въпрос за всичко, кое ще бъде дофинансирано, това или онова, в крайна сметка наистина държавата един път завинаги трябва да започне да плаща адекватно за лечението, така че лекарите да са спокойни, ние като пациенти да сме спокойни, че ни лекуват и болниците да не се чудят какво да направят, така че да задържат хем персонала си, хем да обслужат пациентите. Това нещо един път завинаги трябва да спре.

Водещ: Една теза се споделя последните дни, и не само в последните разбира се, за това, че има кражба на здравни вноски. Това е една теза и на г-н Райчинов от БЛС, който я изказа по повод Бюджет 2014. Защо и има ли кражба на здравни вноски?

Д-р Димитър Петров: По отношение на Бюджет 2013 проблемът е изключително сериозен и той касае българските граждани. И тук проблемът не е вече на българските лекари, трябва да ви кажа. Бюджет 2014 е направен по абсолютно порочен принцип. Той не е правен като бюджет, който провежда политика, а от някакъв счетоводител. Аз неслучайно казах, че имам чувството, че министър Симеон Дянков се е клонирал в МФ и вече само такива фигури ще имаме там. За какво става въпрос? Първо, двете политически сили, които в момента управляват, и други, но те са управляващи, са подписали предизборни споразумения с БЛС, в които едно от нещата, които гарантират е, че всички пари от здравни вноски ще отиват за здравеопазване. Второ, че тази каса, националната, ще си възвърне своя национален характер и политическа независимост. Какво става? В четвъртък ние получаваме един проектобюджет през медиите, който е пуснат от стопанска камара, обсъждан е от тристранката очевидно, направен в МФ, за което НЗОК изобщо не знае. По закон бюджетната процедура започва от самата национална каса. Никой няма право да инициира бюджетна процедура, т.е. проектобюджетът на касата се изготвя в НЗОК. В момента те гледат някакъв проект, който е направен в МФ, което изобщо не е работа на МФ, което е пряка намеса в работата на независима държавна институция. И ние ще сезираме двете политически сили за тотално неизпълнение на това споразумение. МФ може да даде разчети за приходната част на бюджета, колко пари очаква от вноски.

Водеща: Понеже в този бюджет се говори за излишък, има ли откъде да дойде този излишък?

Д-р Димитър Петров: Аз само да довърша с излишъка. Оттам започват вече проблемите. Вместо срещу тези приходи да има адекватни разходи, особено в същия размер, защото бюджетът трябва да е балансиран, той се прави с излишък от 104 млн.лв. Същото правеше Симеон Дянков в течение на няколко години, за което ние многократно му искахме оставката. Не може да има тотален дефицит и тази година, и следващата. Това значи, че са намалени парите на болниците със 100 млн. спрямо предишния бюджет, защото дефицитът е хвърлен върху тях и реално с 200 млн. от реалното изпълнение. Това е огромна рестрикция, около 14-15%, която нашата здравна система не може да понесе. Второ, това е подигравка с българските граждани, не с лекарите. Те си внасят вноските, това са здравни вноски. Този министър очевидно като Симеон Дянков не прави разлика между данъци и вноски. Здравноосигурителните вноски се

внасят само и единствено за здраве и те се харчат в същия момент адекватно също за здравеопазване. Това отново е нарушено. Това не е бюджет, с който се прави политика. Това е бюджет на счетоводител, който си прехвърля едни пари от другите. Сега, аз има известни подозрения защо е направено това нещо. Защото са се увеличили исканията от общини и разни други такива местни структури, да им се дават пари през държавния бюджет. Трябва да ви кажа, че този излишък на касата компенсира насрещен дефицит в държавния бюджет. Ще кажа и още нещо. Не може 1 млрд. лв. да се актуализира държавният бюджет, незнайно за какво, защото така и не разбрахме за по-голямата част от сумите за какво са тези пари, а да не могат да се намерят 140 млн. лв. за актуализация на бюджета на касата. И още нещо, предишните правителства почти пишеха здравеопазването за приоритет, не че то беше. Това пък изобщо не го е и написало в приоритетите си здравеопазването. То не фигурира там.

Водеща: Понеже от вас излезе една идея, само за да включим и д-р Ангелов в разговора, излезе от вас една идея да се вдигне таксата, когато отиваме при личния си лекар на 3,90лв., ако не се лъжа. Тази цифра се появи. Това...

Водещ: 3.40.

Водеща: от 2.90 на 3.40...

Д-р Димитър Петров: Не, това е за връщане на стария механизъм на 1% от минималната заплата. Ние не сме казали, че това трябва да го плащат пациентите, който иска да го плаща. Ако някой иска да направи социална политика, да покрива такси на пенсионери, на безработни, ако иска на цялото население да покрие таксата, да ги плати, да бъде така добър, да ги заложи в бюджета и да ги плати през социално министерство, а не през бюджета на касата. Това са социални плащани, а не здравни.

Водещ: Другата част от идеята е личните лекари да не работят денонощно, нещо, което правят в момента, спешната помощ да поеме част от тази работа. Как гледате на тази идея? Бурни са реакциите в интернет, разбира се и по улиците, но цитирам от нашата стена във Фейсбук.

Д-р Костадин Ангелов: Има два основни проблема. Ние малко бягаме в проблема напред и забравяме проблемът, който е в момента. Проблемът в момента е липсата на 150 млн. за болнична дейност до края на тази финансова година, които са необходими за дейността на болниците. Това нещо трябва да бъде решено спешно и веднага. Не със следващия бюджет, не през следващата година. болниците, ако искаме да работят нормално, а те трябва да работят нормално, Александровска болница ще продължи да работи 24 часа в денонощието, тя ще продължи да обслужва всички български граждани, които потърсят тази помощ, но за да се случи това нещо, за да бъде тази болница денонощно отворена, за да има медицинска дейност, трябва да осигурим 100% заплащане на медицинския персонал. Паралелно с това не трябва да забавяме плащанията си към фирми доставчици, за да не блокират дейността ни. Което означава, че проблемът в момента е един, и той е актуализация на бюджета на здравната каса със 150 млн. за тази година. След като приключим с решаването на този проблем, чак тогава можем да осъждаме Бюджет 2014.

Водеща: Колко са парите, които няма да стигат до края на годината само при вас, ако държавата плати 80%, а не 100%?

Д-р Костадин Ангелов: 3,5 млн.

Водеща: Само в Александровска болница?

Д-р Костадин Ангелов: Само в Александровска болница. 3,5 млн. до края на тази финансова година ще бъде за тези 3 месеца, които са септември, октомври и ноември.

Водеща: Какво обаче ще направят пациентите в ситуация, в която се налага действително да доплащат? Можем ли да очакваме протести?

Иван Димитров: В крайна сметка българският пациент живее достатъчно зле, за съжаление, защото социалната политика към хората с тежки заболявания е ясна от години. Ще има хора,

които ще могат да си доплатят, това е истината, ама това са много малък процент от българските граждани. И представете си, че трябва да отидете и няма как да си платите лечението, ще има хора, които ще останат на улицата без лечение. За някои това може да бъде фатално. Така че ние като пациентски организации, като пациентска общност по никакъв начин не може да толерираме да остане дори един пациент без адекватно лечение. Което само по себе си ще означава да излезем и да се присъединим по улиците с всички останали, които негодуват от дадена политика. За нас е важно, пак говоря, да бъде много ясно казано, наистина както каза и д-р Петров, приоритет ли е здравеопазването в момента? Ако не е приоритет, просто да излезе някой да каже открито, вижте какво, кой както може да се спасява, ние пари за здравеопазване няма да дадем. Ако не обаче, трябва много ясно да се направи така, че това здравеопазване да бъде финансирано не със задължения да стартира здравна каса, защото в крайна сметка здравната каса е на всички нас, не е на финансово министерство.

Водеща: Откъде обаче да дойдат тези пари?

Д-р Димитър Петров: ...104 млн. ги има, това са пари от здравни вноски, те искат да ги пратят във фискалния резерв. От миналата година има 110 млн., които не се изразходвани. По същия начин са пратени там. България е единствената страна в света, в която с пари от здравни вноски се финансират други дейности. Дянков около 2 млрд. изхарчи за това, сега това правителство вече 200 млн. и нещо прави същото. А за приоритети, те казаха кои са приоритетите, три приоритета изброиха, здравеопазването...

Д-р Костадин Ангелов: Няма да бъде проблем, ако се актуализира бюджетът на държавата по отношение на здравеопазването и финансирането на болничната дейност. Ще ви кажа защо. Евростат следи на практика дефицита на държавата. След като следи дефицита на държавата, ако се актуализира бюджетът за здравеопазване по отношение на НЗОК, означава да се увеличи т.нар. касов дефицит. Ако не се актуализира бюджетът, означава да се увеличи дефицитът по отношение на задълженията към фирми и доставчици. На практика е едно и също. Само че ако се актуализира, няма да има негативни социални последици за пациентите и за лекарите.

Водеща: Много въпросителни остават и след този разговор, ние ще следим какво ще се случи до края на седмицата и дали ще имаме ясни параметри по отношение на бюджета...

Водещ: Срокът е 8 ноември, който поставихте?

Д-р Димитър Петров: В държавния бюджет, в актуализацията има 300 млн. предвидени за разходи допълнителни, извънредни и т.н.

Водеща: Това, което оставяме като извод от този разговор, натиск от страна на лекарите и пациентите да бъде актуализиран бюджетът на здравната каса, за да не се стига до недоволство. Благодари ви за този експертен разговор. Беше важен.